

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 24C/119/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116210148
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Čisovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116210148.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci navrhovateľky: Z. Č., K..Č.. XXXXXX/XXXX, L. Y. F., P. XXXX/XX, zastúpenej: JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6 proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Odporca je povinný zdržať sa výkonu Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105220 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 27.2.2015, až do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Univerzitná nemocnica L.Pasteura Košice, so sídlom v Košiciach, Rastislavova 43, IČO: 00606707 je povinná zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky podľa Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105220 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 27.2.2015, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Ukladá navrhovateľke, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala návrh na začatie konania vo veci samej na súde.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 5.5.2016, domáhala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží odporcovi ako aj zamestnávateľovi navrhovateľky povinnosti špecifikované vo výroku tohto uznesenia.

Návrh odôvodnila skutočnosťami, že účastníci konania uzavreli dňa 27.2.2015 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru revolvingového typu, na základe ktorého mal byť navrhovateľke poskytnutý úver vo výške 1.500,- EUR. Odporca navrhovateľke reálne vyplatil len sumu 1.350,- EUR, pretože od sumy 1.500,- EUR odpočítal 150,- EUR ako poplatok za poskytnutie úveru. Vzhľadom k tomu, že odporca neposkytol reálne plnenie za poplatok za poskytnutie úveru, je zmluvná podmienka upravujúca predmetný poplatok podľa ust. § 53 ods. 1 Obč. zákonníka neprijateľná. Navrhovateľka poukázala na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe zo dňa 3.5.2010 č.k. AZ17U192/2010, podľa ktorého je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Vyhotovenie samotnej zmluvy s predpísanými náležitosťami je povinnosťou podnikateľa, ktorá mu vyplýva priamo zo zákona a teda, nejedná sa o službu, ktorá je spotrebiteľovi poskytnutá nad rámec jeho zákonných povinností. Ide teda o neprijateľnú podmienku podľa ust. § 53 ods. 1 Obč. zákonníka vzhľadom na značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Táto nerovnováha je daná skutočnosťou, že zmluvná podmienka, ktorá sa netýka hlavného predmetu plnenia a odmeny za toto plnenie (bol dohodnutý úrok za poskytnutý úver), je dohodnutá zjavne v neprospech spotrebiteľa.

Ďalej navrhovateľka uviedla, že súčasne so zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru podpísala dňa 27.2.2015 aj dohodu o poskytovaní služieb č. 8500105220, na základe ktorej mali byť navrhovateľke poskytnuté služby špecifikované v článku 2 dohody za odplatu vo výške 1.457,40 EUR, ktorá bola uvedená v oznámení odporcu o schválení úveru zo dňa 27.2.2015. Jednou zo služieb uvedenou v článku 2 dohody je služba možnosti odkladu splatnosti troch akýchkoľvek splátok úveru. Navrhovateľka poukázala na to, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá bola judikovaná ako neprijateľná v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 10C/123/2014-53 zo dňa 3.3.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Co/252/2010 zo dňa 28.1.2016. Navrhovateľka mala podľa článku 2 dohody uhradiť odporcovi sumu 1.457,40 EUR za služby: informácia o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosť splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, zmena zmluvy na podnet klienta, prepáročenie platieb na príslušnú zmluvu, druhá upomienka zdarma, podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom. Takto dojednaná odplata predstavuje 97,16 % z poskytnutého úveru (1.500,- EUR). Cena týchto služieb je neprijateľná a to na základe rovnakého záveru ako vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru. Predmetný úver je úžerný, preto odporuje dobrým mravom a je neplatný podľa § 39 Obč. zákonníka.

Navrhovateľka ďalej poukázala na to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, pretože v zmluve nie je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru v dikcii podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) cit. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z tohto dôvodu, podľa § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona, sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V predmetnej zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko ten je v zmluve stanovený len počtom mesačných splátok, čo je nepostačujúce. Navrhovateľka taktiež namietala, že v zmluve je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona sa poskytnutý úver taktiež považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa jej výpočtu, pri údajoch uvedených v zmluve, t.j. výška poskytnutého úveru 1.500,- EUR a 42 dohodnutých splátok vo výške 81,87 EUR + poplatok za uzatvorenie zmluvy 150,- EUR, RPMN predstavovala 87,05 % a nie v zmluve uvedených 25,54 %. Navrhovateľka s poukazom na vyššie uvedené uzavrela, že odporcovi preto zo zmluvy vznikol nárok len na úhradu reálne poskytnutej istiny úveru vo výške 1.350,- EUR.

Navrhovateľka ďalej poukázala na to, že odporca požiadal jej zamestnávateľa Univerzitnú nemocnicu L.Pasteura Košice o vykonávanie zrážok zo mzdy napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by navrhovateľke uložilo povinnosť plniť. Skutočnosť, že zamestnávateľ prikočil k vykonávaniu zrážok, navrhovateľka osvedčovala predložením výplatných pásov. Navrhovateľka ďalej uviedla, že nedisponuje dohodou o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sú jej vykonávané zrážky. Napriek tomu poukázala na to, že z praxe sú známe formulárové dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré boli súdmi vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda, sú neplatné. Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa ust. § 551 Obč. zákonníka predstavuje tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka, pričom dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, moc nad majetkom navrhovateľky je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na postihnutie majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako uvádza vo svojich rozhodnutiach Európsky súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Navrhovateľka v čase uzavretia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázala ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ.

Vo veci samej sa navrhovateľka mieni domáhať určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Vo vzťahu ku konaniu vo veci samej navrhovateľka poukázala na ust. § 80 písm. c) O.s.p. a na existenciu jej naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu dohody o zrážkach zo mzdy. Deklarovaním neplatnosti odporca stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Navrhovateľka nedisponuje žiadnym iným prostriedkom, ktorým by sa mohla brániť proti ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku.

K návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka pripojila listinné doklady, z ktorých súd zistil nasledovné skutočnosti:

Zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105220 súd zistil, že odporca ako veriteľ a navrhovateľka ako dlžník uzavreli dňa 27.2.2015 zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany odporcu navrhovateľke vo výške 1.500,- EUR. Navrhovateľka sa zaviazala úver vrátiť v 42 mesačných splátkach v celkovej výške 81,87 EUR, čo predstavuje mesačnú splátku úveru spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb. V zmluve je ďalej uvedené, že mesačná splátka vrátane úrokov predstavuje 47,17 EUR. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru, je vo výške 2.131,14 EUR. RPMN za úver je vo výške 25,54 %, ročná úroková sadzba úveru vo výške 17,68 %, priemerná RPMN za úver 34,42 % a poplatok za poskytnutie úveru 150,- EUR. Ďalej je v zmluve uvedené, že v prípade uzavretia dohody o poskytovaní služieb veriteľ bude informovať aj o celkovej sume zahrňujúcej mesačnú splátku a mesačnú platbu podľa dohody o poskytovaní služieb. Z článku 8 bodu 12 zmluvy vyplýva, že navrhovateľka požiadala veriteľa o prevod čiastky úveru na jej účet.

Zo splátkového kalendára zo dňa 27.2.2015 súd zistil, že navrhovateľka mala poskytnutý úver splácať v pravidelných mesačných splátkach v počte 42 vo výške 81,87 EUR počnúc od 1.4.2015, so splatnosťou 1. splátky 1.4.2015 a splatnosťou každej ďalšej splátky k 1. dňu príslušného mesiaca s tým, že posledná splátka je splatná dňa 1.9.2018. V splátkovom kalendári sa uvádza, že platba je súčtom mesačnej splátky úveru a splátky podľa dohody o poskytnutí služieb.

Z oznámenia odporcu ako veriteľa o schválení úveru súd zistil, že údaje, ktoré boli uvedené v zmluve, boli špecifikované konkrétnejšie. Výška mesačnej splátky úveru 47,17 EUR zahŕňa istinu vo výške 35,71 EUR a úroky 11,46 EUR. Splátka podľa dohody o poskytnutí služby mesačne predstavuje 34,70 EUR. Výška celkovej platby na úhradu (t.j. mesačná splátka úveru + splátka podľa dohody o poskytnutí služby) predstavuje 81,87 EUR. Dátum splatnosti 1. splátky úveru je 1.4.2015, dátum splatnosti poslednej splátky úveru je 1.9.2018, periodicita splácania úveru je mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania je 1.deň.

Z dohody o poskytovaní služieb č. 8500105220 uzavretej medzi odporcom ako poskytovateľom a navrhovateľkou ako zákazníkom dňa 27.2.2015 s poukazom na ust. § 51 Obč. zákonníka súd zistil, že táto dohoda upravuje podmienky poskytovania dohodnutých služieb k zmluve o revolvingovom úvere, ktorá zakladá právo zákazníka na využívanie služieb a povinnosť uhradiť odplatu za tieto služby. Podľa článku 1 bodu 7 sa navrhovateľka ako zákazník zaviazala, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne odporcovi odplatu vo výške 2,57 % zo sumy schváleného úveru, zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Navrhovateľka sa zaviazala splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

Z obsahu tejto dohody nevyplýva, že by jej obsahom bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je obsiahnutá ani v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Z výplatnej pásky navrhovateľky vystavenej jej zamestnávateľom, Univerzitnou nemocnicou L.Pasteura v Košiciach za marec 2016 súd zistil, že z jej mzdy bola pod položkou „exekúcie ostatné“ zrazená suma 81,87 EUR.

Podľa ust. § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ust. § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Podľa ust. § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ust. § 75 ods. 8 veta prvá O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ust. § 76 ods. 2 O.s.p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa ust. § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Základným účelom predbežných opatrení je dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi konania (§ 74 ods.1, § 102 ods.1 O.s.p.). Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel predbežného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí navrhovateľ osvedčiť (§ 75 ods.2 O.s.p.):

1/ pravdepodobnosť uplatneného nároku vo veci samej, t.j. podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj

2/ potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov, t.j. určitú naliehavosť situácie, resp. nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Zároveň musí byť preukázaný aj vzťah navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej, v ktorom je predbežné opatrenie vydávané.

Po oboznámení sa s obsahom návrhu a listinných dôkazov, pripojených k návrhu súd konštatoval, že navrhovateľka osvedčila všetky podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľka sa vo veci samej mieni domáhať určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Navrhovateľkou uvedená skutková a právna argumentácia vedie súd k záveru, že uplatnený nárok vo veci samej, vrátane existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je pravdepodobne dôvodný. Navrhovateľka preukázala aj ďalšiu podmienku nariadenia predbežného opatrenia a to určitú naliehavosť situácie, resp. nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Z predloženej výplatnej pásky je totiž zrejmé, že zamestnávateľ navrhovateľky vykonáva zrážky z jej mzdy (výška zrážky 81,87 EUR zodpovedá výške mesačnej splátky úveru a odplaty za ďalšie služby podľa zmluvy o úvere a dohody o poskytovaní služieb), čím dochádza k zásahu do majetku navrhovateľky pravdepodobne na základe neplatného právneho úkonu.

Navrhované predbežné opatrenie má preto opodstatnenie nielen vo vzťahu k odporcovi, ale aj vo vzťahu k tretej osobe - zamestnávateľovi navrhovateľky (podľa ust. § 76 ods.2 O.s.p.).

Súd má za to, že je spravodlivé dočasne upraviť pomery a uložiť odporcovi ako aj zamestnávateľovi navrhovateľky povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

S poukazom na ustanovenie § 76 ods.4 O.s.p. súd konštatoval, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a preto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a ďalšie podrobnejšie dôvody nariadenia už neuvádza.

V súlade s ust. § 76 ods.3 O.s.p. súd zároveň uložil navrhovateľke, aby v určenej lehote podala návrh na začatie konania vo veci samej na súde.

Napriek tomu, že navrhovateľka to navrhla, súd o náhrade trov konania o nariadenie predbežného opatrenia nerozhodol. Podľa ust. § 145 O.s.p. platí pravidlo, že o náhrade trov predbežného opatrenia sa rozhoduje až v konaní o veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom súdu, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. (§ 251 O.s.p.)